

се вижда пакъ отъ едно писмо на Петрониевича, датувано отъ 1 юни.

Така се е свършило пиротското възстание, ползи отъ което е извлъканъ само сръбскиятъ владѣтель, едно, защото неговата намѣса е прѣдизвикала задоволство отъ страна на турцитъ и, друго, защото съ смѣната на войводата и на владиката Йеронимъ, станала, както пише Милошъ въ писмо отъ 31 май № 2130 до Петрониевича, по негово искане, пиротчани не сѫ могли да не му бѫдатъ признателни. Не бива да се отрѣче, че освѣнъ тази смѣна на неговитъ мѫчители, населението се добира и до нѣкои малки правдини, като тая напр. — да си избира свой трибунъ или коджабашия за защитникъ прѣдъ турскитъ власти¹⁾.

Гражданите на Пиротъ и пиротско отново се дигатъ на възстание прѣзъ 1841 г., което, изглежда е било потушено още въ самото си начало. Съ заемането на прохода Цървенъ брѣгъ (Къзълъ йокушъ) отъ възстаниците, дѣйствително биль заестъ единъ важенъ стратегически пунктъ на пѫтя между Пиротъ и Нишъ. Опитите на възстаниците обаче да прѣвзематъ другъ единъ важенъ постъ, Бѣла паланка (Акъ паланка), останали безуспѣши. Възстаналото пиротско население се било събрало на двѣ мѣста и, когато, въоръжено съ тояги, нападнало поменатия постъ, на помощъ на послѣдния се притекли известно число мюсулмани отъ Пиротъ, които разбили възстаниците, като убили около 50 души отъ тѣхъ, а единого плѣнили. Чрѣзъ това внезапно нападение на малката крѣпостъ, възстаналото население е цѣлѣло да тури ржка на едно орждие, което се намирало въ нея, но не успѣло. „Нападенията и опожаряванията на други по-малки турски постове, съсѣдни на сръбската граница, като напр. на поста, отдалеченъ на четвъртъ часъ отъ сръбския пограниченъ пунктъ Пандирало, не показвало голѣмъ успѣхъ на възстаналото население, защото послѣдното незабавно било нападнато отъ мюсулманите и гонено до Беговъ мостъ, при което мнозина паднали убити, а други, разпрѣснати, избѣгали прѣзъ границата въ Пандирало“²⁾.

И това възстание се свършило като нишкото — съ заблуда на населението въ добрѣтъ намѣрения на Михаила

¹⁾ Ходътъ на събитията по възстанието сѫ взети отъ студията на С. Христова, стр. 280—288 и книгата на Миличевича, стр. 182—216, отъ които се е ползвувалъ и С. Христовъ. Сѫщо — Романски, стр. 10—12.

²⁾ Романски, стр. 40.